

بزرگترین معدن تیتان کشور در انتظار دانش فنی

آبان 19، 1394

نبود تکنولوژی و دانش فنی مورد نیاز موجب شده بزرگترین معدن تیتانیوم کشور که در نوع خود بی نظیر است با گذشت ۲۲ سال از عملیات اکتشاف نتواند وارد فاز اجرایی و عملیاتی شود.

به گزارش نشریه الکترونیکی نگاه، عملیات اکتشافی معدن تیتانیم قره آغاج ارومیه، بزرگترین معدن ارزشمند تیتانیم کشور از سال ۷۲ توسط اداره کل معادن و فلزات سابق شروع شد، سال ۷۸ اجرای طرح عمرانی به دلایل متعدد از جمله نبود دانش فنی توسط این سازمان متوقف و دوباره عملیات فعال سازی این معدن از ۸۲ آغاز و در نهایت سال ۸۷ گواهی کشف صادر شد.

اما با وجود این کش و قوسهای فراوان هم اکنون این معدن که مورد مشابهی در کشور ندارد با گذشت دو دهه به عنوان ظرفیتی عظیم اما بلا تکلیف در ۳۶ کیلومتری شمال غربی ارومیه در استان آذربایجان غربی جا خوش کرده است.

هم اکنون دانش فنی و تکنولوژی تیتان که فلز قرن نام گرفته تنها در اختیار معدودی از کشورها از جمله فرانسه، کانادا، آمریکا و استرالیا به همراه فنلاند است و این امر موجب شده دو معدن موجود تیتان کشور قادر به فعالیت با وجود ظرفیت فوق العاده نباشند.

ذخیره زمین شناسی این معدن ۲۰۸ میلیون تن، ذخیره احتمالی ۱۲۰ میلیون تن و ذخیره قطعی ۵۶ میلیون تن و چون این معدن در کوه واقع شده عیار آن ۶ درصد است و به دلیل داشتن عناصر مفید در کشور منحصر به فرد است.

برای پیگیری بیشتر در خصوص آخرین وضعیت بزرگترین معدن تیتانیوم کشور سراغ اکبر طاهری، معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی رفته ایم.

آخرین وضعیت معدن تیتانیوم قره آغاج ارومیه به کجا رسیده است؟

در دهه ۷۰ به دلیل عدم توانایی تأمین اعتبارات مورد نیاز نبود تکمیل عملیات اکتشافی این معدن تقریباً با کندی صورت می‌گرفت ولی

در جریان دور دوم سفر هئیت دولت به آذربایجان غربی برای تسریع در روند اجرایی مقرر شد طرح به بخش خصوصی واگذار شود که با مزایده انجام شده این طرح به شرکت توسعه سرمایه گذاری استان واگذار شد.

در حال حاضر این شرکت در حال بهره برداری از معدن است، در این راستا تاکنون در مساحتی به اندازه ۳۵ کیلومتر مربع سرمایه گذاری اکتشافی انجام شده و نتایج خوبی در زمینه مطالعات حاصل و به مرحله نهایی رسیده است

همچنین در سه محدوده این معدن برای عملیات اکتشافی، توسط بخش خصوصی، مجوز صادر شده که با ورود دانش فنی و تکنولوژی مورد نیاز در آینده نزدیک این استان به قطب تیتانیوم کشور تبدیل خواهد شد.

برای کسب دانش فنی و تکنولوژی مورد نیاز تیتانیوم چه اقداماتی صورت گرفته است؟

شرکت توسعه سرمایه گذاری آتیه سفید آسیا از ابتدای فعالیت خود تاکنون با برقراری ارتباط با گروه‌های قوی کارشناسی از دانشگاه‌های داخل و خارج و نیز بهره‌گیری از متخصصان زمین‌شناسی، معدن و نیز فرآوری، برنامه ریزی مناسبی در جهت انجام عملیات اکتشافی تکمیلی در این معدن انجام داده است.

اما در حال حاضر دانش فنی و تکنولوژی تیتان که فلز قرن نام گرفته تنها در اختیار معدودی از کشورها از جمله فرانسه، کانادا، آمریکا و استرالیا به همراه فنلاند است در این راستا برای کسب دانش فنی و تکنولوژی مورد نیاز هم اکنون با همکاری دانشگاه صنعتی سهند تبریز، دانشگاه حاجت تپه ترکیه و شرکت‌های صاحب نام در کشورهای استرالیا و اوکراین تلاش‌های متعددی صورت گرفته که بزودی نتایج آن مشخص خواهد شد.

در صورت ورود دانش فنی زیرساختها برای آغاز عملیات اجرایی این طرح فراهم است؟

در حال حاضر در کنار رایزنی و تلاش برای کسب دانش فنی و تکنولوژی مورد نیاز شرکت توسعه سرمایه گذاری آتیه سفید آسیا مطالعات فرآوری روی کان سنگ این معدن را آغاز کرده و قراردادهای مطالعاتی با مراکز علمی و تحقیقاتی در داخل کشور و خارج از کشور منعقد کرده‌ایم تا تکنولوژی و دانش فنی استحصال و فرآوری تیتان را به دست آوریم.

میلیاردها تومان در این زمینه سرمایه گذاری شده تا دانش فنی لازم را به دست بیاوریم چرا که در صورت دستیابی به دانش فنی سایر زیرساختها و امکانات مورد نیاز برای عملیاتی شدن اکتشافات از این معدن فراهم است، اگر این معدن به مرحله اجرایی برسد در بخش اشتغال و درآمد رونق ایجاد خواهد شد و از واردات فلز تیتانیوم بی نیاز خواهیم شد.

در کنار این اقدامات گروه اوکراینی و دانشگاه صنعتی سهند تبریز و محققین علمی مطالعاتی در جهت جداسازی کان سنگ تیتانیوم و تولید کسانتره تیتان و فسفات انجام داده‌اند که با نتایج خوبی همراه بوده است.

برای کسب دانش فنی و تکنولوژی مورد نیاز فلز تیتانیوم چه اقداماتی دیگری صورت گرفته است؟

متأسفانه در سالهای اخیر شرایط اقتصادی کشور و تحریمها موجب شد اقدامات برای کسب دانش فنی با کندی مواجه باشد اما شرکت سرمایه گذار تسلیم تحریمها و موانع اقتصادی نشده و هم اکنون از طریق واسطه و نیز مذاکراتی با متخصصان خارجی و داخلی راههای ورود دانش فنی و نیز مواد اولیه فرآوری فلز تیتان را از کشورهای دارای این تکنولوژی امتحان می‌کنند.

اگر بتوانیم دانش فنی فرآوری فلز تیتان را بومی سازی کنیم تحول شگرفی در زمینه صنعت و معدن در کشور به ویژه آذربایجان غربی شاهد خواهیم بود.

علاوه بر ذخایر تیتانیوم، این معدن حاوی فسفات است و حصول ارزشمند درخصوص استحصال تیتانیوم و فسفات از کان سنگ توسط گروهی متشکل از کارشناسان صاحب نظر از شرکتهای اوکراینی و محققین دانشگاه صنعتی سهند و مجموعه ای در مرکز تحقیقات و کاربرد مواد معدنی عملیات اجرایی جهت انجام تستهای تکنولوژی در مرحله پایلوت در مرکز تحقیقات کاربردمواد معدنی ایران در حال انجام است.

در حال حاضر شرکت مذکور با انعقاد قراردادهای همکاری با دانشگاههای داخلی و خارجی مشغول بررسی یافته‌های مطالعاتی برای بازنگری در میزان ذخیره قطعی و تکمیل عملیات اکتشافی است و در این زمینه هزینه‌های فراوانی متقبل شده است.

ذخایر معدن تیتانیوم قره آغاج چقدر است؟ به موارد مورد استفاده

تیتانیوم در کشور نیز اشاره می‌کنید؟

فلز تیتانیوم با توجه به کاربرد و ویژگی‌های منحصر به فرد هم اکنون به فلز قرن شهرت دارد، با توجه به اینکه وزن خالص فلز تیتانیوم از فولاد پایین تر است و دارای استحکام زیادی نسبت به فولاد دارد در مصالح نظامی، هوا و فضا، تولید موشک کاربرد دارد و چون ۹۵ درصد تیتانیوم در صنعت به صورت اکسید تیتانیوم است که به دلیل قدرت انحلالی در صنایع نساجی، کاغذ سازی، سرامیک نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ذخیره زمین شناسی این معدن ۲۰۸ میلیون تن، ذخیره احتمالی ۱۲۰ میلیون تن و ذخیر قطعی و ۵۶ میلیون تن و چون این معدن در کوه واقع شده عیار آن ۶ درصد است و به دلیل داشتن عناصر مفید در کشور منحصر به فرد است.

معدن تیتان قره آغاج ارومیه که از اهمیت فوق العاده ای در کشور برخوردار است در ۳۶ کیلومتری مرکز استان آذربایجان غربی ارومیه واقع شده و هم اکنون عملاً هیچ اقدام اکتشافی در آن صورت نمی‌گیرد.

منبع: خبرگزاری مهر